

ØNSKEBYEN ER LEVENDE OG GRØNN

Arkitekter i Bergen drømmer om en mer levende by, en bilfri bykjerne og grønne strekk. Estate Vest har snakket med en håndfull arkitekter fra byens største arkitektbyrå for å få et bilde på deres visjoner og håp for byen.

NYHETER
Aasa Christine Stoltz

— Det er uomtvistelig. All byroms forskning peker i samme retning; Mindre bil gir bedre byrom og en bedre by, slår sivilarkitekt og partner i hlm arkitektur, Gudrun Molden, fast.

Molden mener følelsen av frihet ikke lenger er representert gjennom privatbilisme, men muligheten for å komme seg rundt uten store ressurser. Det aller mest virkningsfulle ifølge Molden vil være å leve dagliglivet til fots og på sykkel. Kollektivtilbudet bør fungere som et alternativ til dette.

— Gjør byen bilfri. Det er en politisk beslutning. Det er radikalt, men riktig, sier hun.

EN LEVENDE BYKJERNE

Samtlige arkitekter Estate Vest har snakket med, drømmer om en mye mer aktiv bykjerne enn den man har i dag, der næringsliv, kulturliv og folkeliv blomstrer. En tettere by med ikke bare stort husrom, men også hjerterom.

I en tettere by blir møterommene - gaten og byrommene - viktige arenaer, og man må huske å bruke dem, sier Molden fra hlm arkitektur.

— Ønskebyen stiller seg bak handlingskraftige politikere, modige utbyggere og dyktige arkitekter som forstår at vi skal møtes og se hverandre, ikke haste gjennom trafikklarmen for bare å bli snittet av kufangeren over fotgjengerfeltet, uttaler Molden.

I hennes ønskeby finnes det dessuten et mangfold.

— Vi må vekk fra retorikken om at det ikke er en menneskerettighet å bo i byen og heller si at byene våre skal ha plass til alle. Hvem gidder bo i byen når alt det er plass til er høytlønnede,

SKAM-diskuterende akademikere på kafehjørnet? Tømreren, butikkmedarbeideren og kunstneren skal også ha plass. Men bilen får de sette utenfor bygrensen, konkluderer hun.

— Byen tilpasset mennesket er det sterkeste uttrykket for demokratiet.

MYE GRØNT MELLOM TETT BY

Den nye kommuneplanen i Bergen legger opp til en tettere by. Her er det fokus på større byvekst på bolig og næring enn tidligere, mer fortetning rundt kollektivårene slik at byen blir travlere og naturen og landet får ligge mer urørt.

Sivilarkitekt og avdelingsleder i TAG Arkitekter Bergen, Jesper Jorde, liker denne retningen og sier han ser konturene av en grønnere Bergen. Han mener det er mye større vilje til å få dette til i dag.

— Det er mange flere som drar i den retningen enn tidligere, sier han og legger til at som syklist ser han også at det legges mer til rette for de myke trafikantene.

— I min "fremtids idealby" er det kanskje tatt bedre vare på kontinuerlig grønne strekk og lunges, mye grønt mellom tett by. En slik kontinuitet i det grønne i motsetning til grønne lunges her og der gjør at dyr, fugler og insekter og de som bor i det grønne har bedre livsløp, sier Jorde.

Et av TAG Arkitekter sine prosjekter på Damsgård, "1912", er bygget på en gammel industritomt og strekker seg dermed ikke ut i det grønne. Bygg som dette, hvor man har boliger øverst og næring nederst med barnehage og butikk, blir mer og mer populært. Prosjektet, hvor

TREET: Utviklingen på Damsgård har vært formidabel, og Treet er et av byggene i områdene. Treet er tegnet av ARCTEC. (Foto: David Valldeby)

BYUTVIKLING FRA IDÉ TIL VIRKELIGHET

Krevende prosjekter blir best med riktige verktøy og erfarne aktører.

Kruse Smith er en erfaren og innovativ entreprenør og boligutvikler.

For optimal prosjektutvikling og gjennomføring bruker vi de nyeste arbeidsmetodikker og verktøy så som VDC, BIM og LEAN.

Les mer på kruse-smith.no

det er planlagt 9 rekkehus og 99 byleiligheter, ligger i tillegg rett over et grøntområde, Nygårdsparken.

Ifølge Jorde er det slike prosjekter som representerer en del av fremtidens Bergen.

NÆRHET OG LOKALE ILDSJELER

Sivilarkitekt Maria Molden i Arkitektgruppen Cubus sier hennes drømmeby er et sted der det er lett å leve bærekraftig, en by der det er kort vei til alle typer tilbud. Hun er dermed enig med flere av sine kolleger som peker på hvor viktig det er å på sikt kunne sette fra seg bilen.

NÆRHET ER STIKKORDET.

— Vår drømmeby er en by der du kan nå mye til fots. En by der det er mangfold av tilbud i gatene og man kan kjøpe alt fra regntøy til god lokal mat uten å bruke bilen, sier Molden.

Hun er opptatt av at en god by skaper tilhørighet for innbyggerne, uavhengig av bakgrunn og historie. Dette betyr gode boliger for alle, direkte tilkomst til offentlige byrom der barn kan leke og voksne møtes, et rikt kulturtilbud og muligheter for deltakelse for alle. Hun trekker også frem viktigheten av lokale produkter, som et lokalt fisketorg hvor en får servert duggersk fisk.

Molden deltar i et nettverk som jobber for levende lokalmiljø og arbeider med å finne frem til fokusområder eller "drivere" for Bergen. Hun mener det er mange gode eksempler på hvordan byer endrer seg gjennom aktører som ønsker noe og trekker frem viktigheten av disse lokale ildsjelene som drivere for utviklingen av byen.

— Vår drømmeby er en by som gir spillerom og positiv energi. Der "driverne" utvikler byen, sier hun.

I forlengelsen av dette må man bruke kompetansen som finnes i lokalmiljøet. At ikke bare arkitekter, byplanleggere og utbyggere blir involvert i utviklingen, men også resten av folket.

— Vår drømmeby er en by som utnytter og utvikler det som faktisk er der på nye spennende måter. Kortreist og globalt på samme tid!

SKAPE TRYGGHET FOR INNBYGGERNE

Sivilarkitekt og leder av LINK Arkitektur i Bergen, Grethe Haugland, peker på viktigheten av at arkitektur og landskapsarkitektur skaper en by med uterom og møteplasser som legger til rette for positive opplevelser der alle er en del av det som skjer.

— Vi trenger å utforme byer med bygg der det er naturlig å oppholde seg rett utenfor, for nettopp å være en del av et fellesskap og for å skape trygghet i et nabolag, sier hun.

Haugland sier man må få til at flere mennesker bruker parkene, uterommene, badeplassene, butikkene og restaurantene. Til det trenger man å bygge

tett nok og med arkitektoniske kvaliteter som gjør at byen oppleves som positivt og trygg.

Haugland er også opptatt av at dette totalt sett skal generere mer energi.

— Vi må bygge byer der man ikke forbruker energi, men genererer energi. Vi må bygge sunne hus – ikke tekniske hus, sier hun.

TRANSPORT TIL SJØS

Per Reigstad i ARTEC mener idealbyen er innenfor rekkevidde i Bergen, men er opptatt av å forbedre transporten. Han mener man i fremtiden bør fokusere på sjøveiene, tatt i betraktning byens unike beliggenhet ved kysten mellom skjær, holmer og øyer.

— Vi må ta sjøen mer i bruk og det må bli lettere å forflytte seg fra nord til sør. Bybanen vil ikke fange opp disse områdene og vi må finne andre måter å bevege oss på, sier Reigstad og peker på et system på lik linje med det man har i Oslo og Stockholm, hvor båter frakter folk til nærliggende områder sjøveien.

Reigstad ønsker seg også bedre utbygging av sykkelveier og sier det må legges til rette for at syklistene kan komme seg gjennom fjellet og slik lage bedre forbindelser også for mye trafikanter.

ARTEC er opptatt av å ta vare på tradisjoner og lokalkunnskap og hever stemmen for å øke bruken av tre som materiale og slik ta i bruk fornybare ressurser. I tillegg bør man kunne bygge høyere enn de tradisjonelle syv etasjene.

Reigstad legger til at ARTEC den siste tiden har vært borti flere prosjekter hvor de ser på mulighetene som ligger i å transformere næringslokaler til boligformål og bekrefter dermed at utviklingen går mot en tettere by og et ønske om å ta i bruk eksisterende byggemasse og la en del av naturen lenger ute ligge urørt.

Gro Boge, DNB Næringseiendom